

2022 YILI
EVSEL KATI ATIK
TOPLAMA VE TAŞIMA BEDELİ
TAM MALİYET HESAP RAPORU

HAZIRLAYAN

AKKUŞ BELEDİYESİ
TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ
2022

1. Giriş

Bilindiği gibi; Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik, 27.10.2010 tarih ve 27742 Nolu Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yine 2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 11 Maddesi uyarınca, ‘Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyeler Evsel Katı Atık Bertaraf Tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, Belediye Meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz’ şeklinde belirtilmektedir. Bu doğrultuda Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik, evsel katı atık idarelerinin tarifelerini tam maliyet esasına göre gerçekleşen toplam maliyet üzerinden belirlemeleri gerekmektedir. Yerel yönetimlerin daha sağlıklı ve uygulanabilir bir atık yönetim sistemi oluşturabilmeleri için bu hizmetten yararlanan şehir halkının ve diğer atık üreticilerinin gerçekleşen bu maliyeti ödemeleri gerekmektedir. Yönetmelikte maliyet hesabında “kirleten öder” prensibini kullanmayı zorunlu kılmıştır. İlimizde katı atık hizmetlerini yürüten birimimiz 2021 yılına ait bu hizmetleri gerçekleştirirken yapmış olduğu harcamaları tam maliyet hesabına göre hesaplanmıştır. Belediyemizin hizmetlerinde yapmış olduğu harcamaları hesaplanırken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın hazırlamış olduğu “Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz” esas alınmıştır. Sonuçta İlimiz 2021 yılında katı atıkların toplanması ve taşınması sırasında gerçekleşen tam maliyet ortaya çıkmıştır. 2021 yılında gerçekleşen bu maliyet 2022 yılı için atık üretici gruplarına kılavuz esas alınarak yansıtılacaktır. Bu raporda Akkuş Belediyemizin 2021 katı atık hizmetlerine ait yapmış olduğu tüm maliyetler hesaplanmıştır.

Toplam sistem maliyeti = Evsel Katı Atık Hizmetleri Maliyeti + Özkaynak Getirisi olarak tanımlanmıştır.

Bu raporda maliyetin tam olarak tespit edilmesi için; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun Mükerrer 44.Maddesi hükmü gereğince alınan Çevre Temizlik Vergisi toplam sistem maliyetinden çıkartılmıştır. Zira verilen aynı hizmet için birden fazla bedel alınamaz. Yine evsel katı atıkların geri dönüşüm faaliyetleri katı atık toplama sisteminden bağımsız yürüdüğü ve bu sisteme ilave bir maliyet getirmediği için toplam sistem maliyetine eklenmemiştir. Bilindiği gibi Ordu ilinde geri dönüşüm toplama ve ayırma faaliyetlerini Geri Dönüşüm Firmaları sistemden bağımsız olarak yürütmektedirler. Bu çalışmada 2021 yılı katı atık vergisine esas teşkil edecek değerler hesaplanırken

bir önceki yıla yani 2021 yılına ait maliyetler hesaplanarak tamamlanmış ve öz kaynak getirisi ilave edilmemiştir.

2. Tam Maliyet Hesabı

Tam maliyet hesaplanırken; yatırım ve işletme maliyetlerinin yanında idari yönetime ait cari maliyetler de hesaba katılmıştır. Kılavuza göre; **toplam katı atık sisteminin maliyeti**,

İşletme Maliyeti: İşletme maliyetini direkt maliyetler olarak hesaplayacağız.

Direkt Maliyetler: Katı atık hizmetlerini yürütürken harcanan kalemler, kullanılan aktif personel, amortisman, bakım-onarım ve iş ve hizmet sözleşmelerinden ortaya çıkan maliyetler alınmıştır. Bu maliyet, sistemin işletilmesi sırasında kullanılan malzeme, enerji ve yakıt tutarından doğan maliyetleri içermektedir. Tablolarda 2021 yılında katı atık toplama, taşıma amortisman giderleri, kiralık aracın hizmet sözleşmesinden ortaya çıkan yıllık kira bedelleri hesaplanmıştır. Bu hesaplamalara esas teşkil edecek bilgi ve belgeler sunulmuştur.

Sabit Varlıkların Amortismanı: Sabit varlıkların bir yıl içinde uğradıkları değer kaybının maliyet tutarına eklenmesi amacıyla amortisman giderleri hesaplanmıştır. Bu amaçla Akkuş Belediyesine ait katı atıkla ilgili sabit varlıklar Tablolarda gösterilmiştir. Akkuş Belediyesi binalara ve işyeri-sanayi tesislerine ait çöp konteynerleri idareimiz tarafından alındığı için sahadaki çöp konteynerleri atık üreticilerindir. Belediyemizin satın aldığı ve Tablo 1’de verilen konteynerler endüstriyel atık, kaynağında ayrı toplama sistemi kullanılan çöp konteynerleridir. Bunların amortisman bedelleri Tablo 1’de hesaplanmamıştır.

Varlıklar	Birim	Sayı	Yaş	Birim Fiyat	Satın Alma Maliyeti	Kullanım Ömrü	Yıllık Amortisman	Kalan Ömrü
Konteyner 400 Lt	adet	150	1	1.500,00 TL	225.000,00 TL	5	45.000,00 TL	4
Konteyner 770 Lt (Galvaniz)	adet	100	4	2.750,00 TL	275.000,00 TL	5	55.000,00 TL	1
					500.000,00 TL		100.000,00 TL	
Isuzu Çöp Aracı 2,5m3	adet	1	9	300.000,00 TL	300.000,00 TL	10	30.000,00 TL	1
Mitsubishi Çöp Aracı 2,5m3	adet	1	9	300.000,00 TL	300.000,00 TL	10	30.000,00 TL	1
Mitsubishi Çöp Aracı 2,5m3	adet	1	9	300.000,00 TL	300.000,00 TL	10	30.000,00 TL	1
							90.000,00 TL	

Tablo 1: Sabit Varlıklar Amortismanı

Tablo 1’de görüldüğü gibi; Akkuş Belediyesi 2021 yılı katı atık hizmetlerindeki **Sabit Varlıklar Amortisman Gideri 190.000,00 TL’dir.**

Yakıt Maliyetleri (Çöp Araçları)	5 Adet	125 Lt/Gün	45.000 Lt/Yıl	7,00 Tl/Lt	315.000,00 Tl
Bakım Onarım Gideri	5 Adet				25.000,00
Toplam					340.000,00 Tl

Tablo 2: İş Makinası Bakım-Onarım, Akaryakıt Giderlerinin

Tablo 6’de görüldüğü gibi; Akkuş Belediyesi 2021 yılı katı atık hizmetlerindeki, **İş Makinası Bakım-Onarım ve Akaryakıt Giderlerinin Toplamı: 25.000,00 + 315.000,00 toplamda 340.000,00 TL’dir.**

Aktif çalışan personelin maliyeti hesaplanırken direkt katı atık ve temizlik hizmetlerinde aktif çalışan işçi ve idari personelin brüt ücretlerinin (gelir vergisi, SSK ödemeleri, her türlü vergi vb.) toplamıdır. Tablo 8’de atık hizmetleri ve şehir temizliğinde aktif çalışan idari personel ve işçi sayıları ve yıllık maliyetleri hesaplanmıştır.

PERSONEL	Birim	Sayı
Şoför	Adet	4
Temizlik Personeli	Adet	12
Toplam Personel		16
Toplam Maliyet		1.248.047,45 Tl

Tablo 3: 2021 Yılı Aktif Çalışan Personelin Maliyeti

KATI ATIK TOPLAMA VE TAŞIMA YÖNETİMİ TAM MALİYETİ

2022 yılı tarifesine esas olacak, 2021 yılı katı atık toplama ve taşıma maliyeti Tablo 4’de gösterilmiştir.

	Maliyetler	Tutarı (TL) KDV Dâhil
A	Toplam Maliyet* (KDV Dâhil)	1.778.047,45 TL
B	Personel Maliyeti	1.248.047,45 TL
C	Gelirler	187.000,00 TL
D	ÇTV	60.587,00 TL
E	Net Maliyet (A - C - D)	1.530.460,45 TL
F	Toplam Sistem Maliyet (=E)	1.530.460,45 TL

M ³ BAŞI BEDEL		
G	SU TÜKETİM MİKTARI M ³	212.919
H	M ³ BAŞI BEDEL (F / G)	7,19 TL

Tablo 4: Toplam Sistem maliyeti

DEĞİŞKEN TARİFE*

TARİFE TÜRÜ	ABONE SAYISI	SU TÜKETİMİ (M3/YIL)	TL/M3
MESKEN	5161	166325	7,18 TL
KONUT İNŞAAT	54	2875	7,18 TL
ŞEHİT-GAZİ-ENGELLİ	40	3913	7,18 TL
ŞANTIYE	28	1089	7,18 TL
İŞ YERİ	286	11008	7,18 TL
SANAYİ	0	0	7,18 TL
KAMU YARARINA	4	2146	7,18 TL
RESMİ DAİRE	77	25045	7,18 TL
PARK-BAHÇE-ORTAK KUL.	25	461	7,18 TL
BEDELSİZ	1	57	7,18 TL
TOPLAM	5676	212919	7,18 TL

*Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü su aboneleri türünü göre esas alınarak hesaplanan ve oranlanarak paylaştırılmış olan tarife sonucudur. 1.530.460,45 TL’lik bedelin 212919 m³ su tüketimine bölünmesi ile m³ başı 7,18 TL’lik bedel hesaplanmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesinde belirlenen idarelerce ve belediye meclisince atıksu ve evsel katı atık tarife ücretleri kararı almak ile yükümlüdür. Değişken tarifede tüketilen içme

suyu başına bir bedel uygulanacak olup su tüketimi oranının katı atık üretim oranıyla eşdeğer olduğu esas alınarak hesaplanmıştır.

Sonuç ve Yorum: 02.02.2019 tarihli ve 30674 sayılı resmi gazete yayınlanan “Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’ ’*GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 26/10/2011 tarihi itibarıyla bu Yönetmeliğe, tarife belirleme, abonelik, sözleşme, teknik alt yapı eksiklikleri ile kendi aralarında maliyet ve bölüşüm hesabı yapmayanlar da dâhil olmak üzere, uyum sağlayamamış olan atıksu altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri, 31/12/2021 tarihine kadar bu Yönetmeliğe uyum sağlamakla yükümlüdürler.*” hükmü uyarınca idaremiz katı atık toplama ve taşıma bedeline uyum sağlanması için hesaplanmıştır. Değişken tarifi yöntemi hesaplamasında ise Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresinden alınmış olan abone başı su tüketimine göre bedel çıkarılmıştır. Su tüketimi insani faaliyetin olduğunu gösteren bir göstergedir. İnsani faaliyet ile atık üretimi arasında doğru orantılı bir ilişki olduğundan m³ başı su tüketimine uygulanacak olan hesaplanmış katı atık bedeli daha gerçekçi olacaktır. Su tüketimi üzerinden gidileceği için dolaylı olarak su tüketiminin azalmasını sağlayabilir.